اخبار کوتاه

تورم ماهانه خوراکی‌ها در دی ماه ۵.۳ درصد شد

نرخ تورم ماهانه خوراکی‌ها در بهمن ماه ۵.۳ درصد اعلام شده که بیشترین افزایش قیمت در این بخش مربوط به شکر و شیرینی (۱۱.۷ درصد) و سبزیجات (۹.۶ درصد) است.

به‌گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، نرخ تورم ماهانه تغییر قیمت نسبت به ماه قبل را بیان می‌کند. نرخ تورم بهمن ماه ۲.۵ درصد شد که در مقایسه با همین اطلاع در ماه قبل ۰.۷ درصد افزایش داشته است.

تورم ماهانه برای گروه‌های عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» و «کالاهای غیر خوراکی و خدمات» به ترتیب ۵.۲ درصد و ۱.۱ درصد بوده است.

این در حالی است که نرخ تورم ماهانه برای خانوارهای شهری ۲.۴ درصد بوده که نسبت به ماه قبل ۰.۵ واحد درصد افزایش یافته است. هم‌چنین این نرخ برای خانوارهای روستایی ۳.۳ درصد بوده که نسبت به ماه قبل ۱.۶ واحد درصد افزایش داشته است.

نرخ تورم سالیانه، درصد تغییر میانگین اعداد شاخص قیمت در یک سال منتهی به ماه جاری، نسبت به دوره مشابه قبل از آن است. نرخ تورم سالانه بهمن ماه ۱۳۹۹ خانوارهای کشور ۳۴.۲ درصد رسیده که نسبت به همین اطلاع در ماه قبل ۲ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد.

هم‌چنین نرخ تورم سالانه برای خانوارهای شهری و روستایی به ترتیب ۳۴.۱ درصد و ۳۵ درصد است که برای خانوارهای شهری ۱.۹ واحد درصد افزایش و برای خانوارهای روستایی ۲.۵ واحد درصد افزایش داشته است.

منظور از نرخ تورم نقطه‌ای، درصد تغییر عدد شاخص قیمت نسبت به ماه مشابه سال قبل است. نرخ تورم نقطه‌ای در بهمن ماه ۱۳۹۹ به عدد ۴۸.۲ درصد رسیده است؛ یعنی خانوارهای کشور به طور میانگین ۴۸.۲ درصد بیشتر از بهمن ۱۳۹۸ برای خرید یک «مجموعه کالاها و خدمات یکسان» هزینه کرده‌اند.

نرخ تورم نقطه‌ای بهمن ماه ۱۳۹۹ در مقایسه با ماه قبل ۲ واحد درصد افزایش یافته است. نرخ تورم نقطه‌ای گروه عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» با افزایش ۶.۹ واحد درصدی به ۶۶.۸ درصد و گروه «کالاهای غیر خوراکی و خدمات» با کاهش ۰.۲ واحد درصدی به ۳۹.۷ درصد رسیده است.

این در حالی است که نرخ تورم نقطه‌ای برای خانوارهای شهری ۴۷.۲ درصد است که نسبت به ماه قبل ۱.۷ واحد درصد افزایش داشته است. هم‌چنین این نرخ برای خانوارهای روستایی ۵۳.۶ درصد بوده که نسبت به ماه قبل ۳.۸ واحد درصد افزایش داشته است.

قطع برق مزارع غیرمجاز ارز دیجیتال در تهران

طی ماموری هماهنگ با سراسر کشور، برق مراکز غیرقانونی استخراج ارز دیجیتال و اشعاب‌های غیرمجاز مورد استفاده تابلوهای تبلیغاتی در تهران قطع شد.

به‌گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، همزمان با مانور سراسری شرکت‌های توزیع نیروی برق در کشور، نیروهای عملیاتی برق پایتخت نیز طی ماموری هماهنگ در سطح مناطق ۲۲ گانه ضمن شناسایی مزارع غیرمجاز استخراج ارز دیجیتال، اقدام به قطع برق این مراکز و همچنین قطع اشعاب‌های غیرمجاز مورد استفاده برخی از تابلوهای تبلیغاتی کردند.

در این ماموریت که با حضور تمامی نیروهای فنی و به‌کارگیری خودروهای عملیاتی مناطق ۲۲ گانه شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ برگزار شد، ضمن شناسایی و قطع اشعاب‌های برق غیرمجاز، روشنایی معابر بزرگراهی و ساعت‌های نجومی خطوط روشنایی نیز بر اساس برنامه‌ریزی‌های ابلاغ شده تنظیم شد.

طبق اعلام وزارت نیرو، با هدف ارائه خدمات هرچه بهتر به مشترکان تهرانی، به موازات این مانور، تیم‌ویژه بحران شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ نیز با حضور در منطقه برق بعثت، با جابجایی تعدادی از ترانسفورماتورهای پربار، اقدام به کاهش بار تجهیزات و افزایش ضریب اطمینان و پایداری شبکه برق این منطقه کرد.

این مانور که به شکل ضربتی برگزار شد، پنجمین مانور تیم ویژه بحران برق شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ بود.

اخبار بورس

روز منفی برای بورس

شاخص کل بازار سرمایه دیروز در حالی در ساعات ابتدایی معاملات تا یک میلیون و ۲۴۱ هزار واحد صعود کرده بود نتوانست به روند صعودی خود ادامه دهد و در نهایت به رقم یک میلیون و ۲۳۲ هزار واحد رسید.

به‌گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، در معاملات دیروز بازار سرمایه شاخص کل بورس با ۵۵۹۷ واحد کاهش در رقم یک میلیون و ۲۳۲ هزار واحد ایستاد. شاخص کل با معیار هم وزن هم روندی نزولی داشت و با ۶۳۷ واحد کاهش به رقم ۴۳۸ هزار و ۳۲۰ واحد رسید.

معامله گران این بازار ۵۴۷ هزار معامله به ارزش ۵۴ هزار و ۶۴۸ میلیارد ریال انجام دادند.

ملی صنایع مس ایران و بانک پارسیان نسبت به سایر نمادها بیشترین تاثیر مثبت و در مقابل صنایع پتروشیمی خلیج فارس، سرمایه گذاری تامین اجتماعی، فولاد مبارکه اصفهان، سرمایه گذاری نفت و گاز و پتروشیمی تامین و سرمایه گذاری غدیر نسبت به سایر نمادها بیشترین تاثیر منفی را روی بورس گذاشتند.

در آن سوی بازار سرمایه فرابورس نیز روندی منفی داشت و شاخص کل این بازار با ۹۰ واحد کاهش در رقم ۱۷ هزار و ۴۹۹ هزار واحد ایستاد.

در این بازار ۴۴۳ هزار معامله به ارزش ۴۵ هزار و ۱۱۱ میلیارد ریال انجام شد.

بیمه پاسارگاد، فولاد هرمزگان جنوب، سرمایه گذاری صبا تامین، پتروشیمی تندگویان، هلدینگ صنایع معدنی خاورمیانه، پتروشیمی زاگرس و پتروشیمی مارون نسبت به سایر نمادها بیشترین تاثیر منفی را روی فرابورس گذاشتند.

حصاری خبر داد:

طرح تشدید برخورد با واحدهای صنفی متخلف در البرز

رئیس اتاق اصناف البرز اعلام کرد: با توجه به شیوع ویروس انگلیسی کرونا طرح ویژه نظارت بهداشتی بر واحدهای صنفی و برخورد قانونی به متخلفان در این بخش آغاز شده است.

به‌گزارش پیام آشنا، بهروز حصاری گفت: با توجه به شیوع ویروس کرونای انگلیسی، تمام واحدهای صنفی استان بیش از پیش موظف به رعایت پروتکل های بهداشتی هستند.

وی اضافه کرد: نظارت های کامل از سوی مراجع ذیربط انجام می شود و در صورت عدم رعایت پروتکل های بهداشتی تعیین شده از طرف دانشگاه علوم پزشکی، واحدهای صنفی متخلف، برابر مقررات پلمب خواهند شد.

وی تاکید کرد: رعایت پروتکل های بهداشتی باید در تمام واحدهای صنفی، بالاخص در مجتمع های تجاری، بازارها، فروشگاه های بزرگ و زنجیره ای به صورت ویژه انجام شود.

حصاری خاطرنشان کرد: روزانه بازرسان اتاق به همراه اتحادیه های مختلف واحدهای صنفی را بازدید و تخلفات را بررسی می کنند.

بازار شب عید پوشاک حداقل ۴۰ درصد کوچک شد!

عضو هیئت مدیره اتحادیه تولیدکنندگان و فروشندگان پوشاک ضمن ارائه توضیحاتی درباره جزئیات فروش فوق‌العاده پوشاک در آستانه شب عید، از افت ۴۰ درصدی تقاضای پوشاک نسبت به سال‌های گذشته خبر داد و گفت که افزایش قیمت پوشاک تابعی از نرخ ارز است.

به‌گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، طبق اعلام اتاق اصناف ایران امسال جشنواره فروش ویژه نوروزی جایگزین نمایشگاه‌های عرضه مستقیم می‌شود که در آن تمرکز با اتحادیه‌های پوشاک، کیف و کفش و قنادان و آجیل فروشان است. اما سایر اتحادیه‌ها نیز امکان مشارکت دارند. در همین رابطه، مجید افتخاری در گفت‌وگو با ایسنا، با بیان اینکه کالاهای نوروزی در حال ورود به بازار هستند و تاکنون بخشی از آنها به بازار وارد شده، اظهار کرد: هر سال نمایشگاه فروش بهاره در آستانه نوروز برگزار می‌شد، اما در سال جاری به دلیل شیوع ویروس کرونا و جلوگیری از تراکم جمعیت تصمیم گرفته شد این نمایشگاه برگزار نشود. به طور کلی اتحادیه هم رویکرد مثبتی نسبت به نمایشگاه بهاره نداشت. با روش جدید، یعنی فروش فوق‌العاده نوروزی، نه تنها تراکمی ایجاد نمی‌شود، بلکه سبب می‌شود تراکم بین واحدهای صنفی تقسیم شود.

به گفته وی در این طرح هر کسی به واحد توزیع و شرایط توزیع طبق قانون نظام صنفی کشور و اتحادیه و اماکن را دارد، می‌تواند به اتحادیه مراجعه کند تا مجوز فروش فوق‌العاده نوروزی را به صورت رایگان دریافت کند و بتواند ۴۵ روز فروش فوق‌العاده داشته باشد. ذیل طرح فروش فوق‌العاده شرایطی وجود دارد که کالا باید با تخفیف در اختیار مردم قرار گیرد.

تخفیف فروش فوق‌العاده چقدر است؟

افتخاری در پاسخ به سوالی درباره میزان تخفیف در طرح فروش فوق‌العاده نوروزی نیز تصریح کرد: تعیین میزان تخفیف به عهده خود شخص و واحد صنفی است و احتمالاً در مورد کالاهای زمستانی و شب عید متفاوت است. اما به طور کلی شرایط کسب شرایط خوبی نیست و از این طرح استقبال خوبی کردهاند. شاید حتی با توجه به کاهش شدید تقاضا، کالاها خیلی پایین تر از نرخ واقعی عرضه شود.

عضو هیئت مدیره اتحادیه تولیدکنندگان و فروشندگان پوشاک با بیان اینکه با توجه به عدم امکان برگزاری نمایشگاه و لزوم تامین نیاز شب عید مردم بهترین راه جایگزینی فروش فوق‌العاده نوروزی بود، تصریح کرد: تغییرات قیمت پوشاک در آستانه نوروز نسبت به سال گذشته منطبق بر تغییرات نرخ ارز است. چرا که قیمت مواد اولیه مثل نخ، پنبه و پارچه متناسب با تغییرات نرخ ارز افزایش پیدا کرده است.

بازار شب عید کوچک شد

البته به گفته وی حال و روز تولید کنندگان و تولید کنندگان پوشاک خوب نیست و حتی عده‌ای کالاهای خود را با سود پایین یا زیر قیمت به فروش می‌رسانند. این در حالی است که انتظار می‌رفت تقاضا شرایطی منطقی پیدا کند، اما در حال حاضر شرایط خوبی ندارد.

افتخاری همچنین با اشاره به شرایط سخت تولیدکنندگان در زمینه تامین و افزایش قیمت مواد اولیه، اظهار کرد: آمار دقیقی از میزان کاهش تقاضا در آستانه نوروز نسبت به سال‌های گذشته در دسترس نیست، اما شواهد حاکی از این است که بازار شب عید حداقل ۴۰ درصد نسبت به سال‌های قبل کوچک‌تر شده است. علاوه بر این واحدهای صنفی در سال جاری با محدودیت زمانی مواجه هستند و نهایتا تا ساعت ۸ مجاز به فعالیت هستند. همچنین واحدهای صنفی در مواردی پروتکل‌های بهداشتی اضافی دارند که برای مثال بر اساس آن‌ها محدودیت ورود به فروشگاه‌ها اجرا می‌شود. تمام این مسائل باعث می شود بازار کوچک‌تر سال‌های قبل باشد و شرایط عادی نداشته باشد.

پوشاک چقدر گران شد؟

وی همچنین در پاسخ به سوالی درباره میزان افزایش قیمت پوشاک نسبت به سال گذشته گفت مواد اولیه کالاهای تولیدی برای شب عید بین برج ۶ تا ۸ تامین شده که قیمت ارز به ۳۱ هزار تومان هم رسیده بود. بنابراین نمی‌توان تخمین دقیقی از میزان افزایش قیمت کالاها داشت، اما می توان گفت قیمت کالاهای شب عید به عنوان تابعی از نرخ ارز افزایش پیدا کرده، اما نه به آن میزان، به عبارت دقیق‌تر قیمت مواد اولیه تابع نرخ ارز است، چرا که بیشتر آنها وارداتی است و قیمت مواد تولید داخلی نیز بر اساس قیمت جهانی تعیین می‌شود. بنابراین قیمت مواد اولیه وابسته به نرخ ارز است اما در مورد سایر عوامل تاثیرگذار در قیمت تمام شده کالا نمی‌توان اظهار نظر کرد. برای مثال ممکن است واحدی بدهی مالی داشته باشد یا حقوق پرسنل را پرداخت نکرده باشد که در این شرایط محصولات خود را زیر قیمت تمام شده عرضه می‌کنند تا بتوانند مشکلات خود را برطرف کنند. بنابراین در مجموع نمی‌توان میزان دقیقی برای افزایش قیمت پوشاک تعیین کرد، اما می‌توان گفت افزایش قیمت پوشاک نسبت به سایر کالاها بسیار پایین‌تر بوده چون کالایی نیست که ۱۰۰ درصد به نرخ ارز وابسته باشد.

قیمت گوشت گوسفندی به ۱۳۰ هزار تومان رسید

رئیس اتحادیه گوشت گوسفندی با اشاره به اینکه قیمت هر کیلوگرم شقه بدون دنبه به ۱۳۰ هزار تومان رسیده است، گفت: اگر دولت بتواند بازار مرغ را ساماندهی کند، این مسأله روی بازار گوشت تاثیر می گذارد.

به‌گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، علی اصغر ملکی درباره آخرین وضعیت بازار گوشت قرمز با بیان اینکه طی هفته‌های اخیر قیمت گوشت قرمز در بازار رو به افزایش بوده است، گفت: در حال حاضر مغازه‌داران هر کیلوگرم شقه بدون دنبه را ۱۱۵ تا ۱۱۹ هزار تومان خریداری و آن را به قیمت ۱۳۰ هزار تومان به مشتریان عرضه می‌کنند.

ملکی درباره اینکه پیش بینی می‌کنید وضعیت بازار در روزهای آینده به چه صورت باشد؟، افزود: معمولاً همه ساله در اسفند ماه با افزایش قیمت گوشت قرمز مواجه هستیم و در چنین فصلی این امر طبیعی است.

وی با اشاره به اینکه مسئولان عنوان کردند در حال ساماندهی بازار مرغ هستند، تصریح کرد: اگر مسئولان بتوانند بازار مرغ را ساماندهی کنند و قیمت آن را به نرخ مصوب برسانند این مسئله یقیناً روی قیمت گوشت قرمز نیز تأثیر می‌گذارد.

رئیس اتحادیه گوشت گوسفندی با اشاره به اینکه خیلی از دامداران دام‌های خود را نگه داشته‌اند تا در اسفندماه آنها را با قیمت بالاتر به بازار عرضه کنند، گفت: البته این دامداران نیز حق دارند چرا که قیمت علوفه بسیار افزایش پیدا کرده و در حال حاضر نرخ هر کیلوگرم جو بین ۵۰۰۰ تا ۵ هزار و ۵۰۰ تومان است.

ملکی درباره اینکه آیا قاچاق نیز بر روی این افزایش قیمت مؤثر بوده است؟، گفت: قاچاق دام بسیار محدود شده است چرا که مناطق غرب کشور هم اکنون به خاطر سرما و بارش برف صعب‌العبور هستند. ضمن اینکه مرزبانی نیز نهایت تلاش خود را به کار گرفته تا مانع خروج دام از کشور شود و همچنین کاهش قیمت دلار طی هفته‌های اخیر انگیزه را برای قاچاق کاهش داده است.

هر کارت ملی، یک روغن!

با وجود اینکه مسئولان همواره وعده رفع مشکلات تولید و توزیع روغن جامد و مایع را می دهند اما همچنان روغن جامد در بازار کمیاب است و در برخی فروشگاه‌ها به هر کارت ملی تنها یک روغن جامد تعلق می گیرد.

به‌گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، از اواخر شهریور امسال عرضه روغن جامد در بازار کم شد و کمتر از یک ماه بعد نیز این مشکل برای روغن مایع ایجاد شد. مشکلات ایجاد شده در حدی بود که براساس گزارش های رسیده از تهران و برخی شهرستانها یا به طور کل روغن در فروشگاه ها و مغازه ها نبود، یا با قیمت های بالاتر به بهانه کمیاب شدن فروخته می شد. با خرید روغن منبوط به خرید اقلام دیگر بود یا اینکه پس از ایستادن در صف به هر نفر تنها یک روغن فروخته می شد.

صفهای طولانی و چندین ساعته که در شرایط کرونایی با وجود هشدارهای کارشناسان بخش بهداشت و درمان کشور در آن روزها تشکیل شد و حتی هنوز هم در برخی مناطق همچنان برای خرید روغن تشکیل می شود! البته این صفها فقط مختص به روغن نیست و گویا تب آن برای اقلام دیگر هم دامّ شده است و معلوم نیست چند نفر ناخوشه به ایستادن در این صف ها در گیر کرونا شده اند.

البته از همان روزها نیز مسئولان مربوطه در این باره نظراتی مطرح و علت کمبود عرضه روغن را تحریم های ظالمانه مشکلات ارزی و انتقال آن و عدم تخصیص ارز برای واردات روغن خام توسط بانک مرکزی اعلام کردند. حتی به این موضوع هم اشاره شد که به دلیل جو ایجاد شده در بازار برخی روغن می خرند و در خانه انبار می کنند و همین موضوع تقاضا را بالا برده است. اما چندی بعد شرکت بازرگانی دولتی از تزریق ۷۰ هزارتن روغن برای خانوار و صنف و صنعت خبر داد و دبیر انجمن صنفی روغن نباتی نیز اعلام کرد که این مقدار روغن بین کارخانه ها توزیع و پس از آن وارد بازار خواهد شد و آرامش به بازار باز خواهد گشت. اگرچه چندی بعد وضعیت عرضه روغن مایع در فروشگاه های زنجیره ای و بعد از آن در خرده فروشی ها بهتر شد و بازار به ثبات نسبی رسید اما گزارش ها نشان می دهد که هنوز برخی استان ها در تامین روغن مایع مصرفی خانوار با مشکلاتی مواجه هستند. هرچند که در کنار آن کمبود عرضه روغن جامد همچنان خودنمایی می کند و شهروندان را با چالش های بسیاری مواجه کرده است؛ به طوری که براساس مشاهدات میدانی از برخی از محله های شهر تهران در بعضی از فروشگاه های زنجیره ای خرید روغن جامد با ارائه کارت ملی میسر است؛ یعنی به هر کارت ملی تنها یک روغن جامد فروخته می شود نه بیشتر! با این وجود به نظر می رسد هنوز وعده های داده شده در خصوص حل مشکل روغن مایع و جامد به طور کامل عملیاتی نشده و ضروری است که مسئولان مربوطه هرچه سریعتر نسبت به ایجاد ثبات در بازار مواد غذایی در روزهای پایانی سال اقدامات لازم را انجام دهند.

قربونِ دَسِت، اون شیر آبُ ببند.

یادداشت

اقتصاد دیجیتال، موتور محرک دیپلماسی اقتصادی

جهان ما با تحولات بی سابقه‌ای روبه‌رو شده است. مسائلی که حتی بدبین‌ترین شهروند نیز لحظه‌ای واقع آن را محتمل نمی‌دانست. فناوری اطلاعات و ارتباطات بخش‌های زیادی از زندگی بشری را دگرگون و بهره‌وری، کارآیی و البته رشد پایدار اقتصادی را برای برخی تضمین کردند. علاوه بر این امکان ارتباط مستمر و ایجاد بازارهای پیوسته سبب قدرت گرفتن اقتصادهای در حال رشد شد این امکانات و رشد متناسب خدمات مربوط به آن «اقتصاد دیجیتال» را به وجود آوردند. واژه‌ای که با خود فرصت‌های فراوانی به ارمغان آورد.

آنچه در این معادله اقتصادهای در حال توسعه را به رشد پایدار رساند، توانایی ارزش‌آفرینی و بهره بردن از اقتصاد دیجیتال و سپس پاسخ‌گویی و هماهنگی با ضرب‌آهنگ جهانی با هدف قرار گرفتن در نهاد مرکزی جامعه جهانی است. لبزار رسیدن به نقطه‌مذکور دیپلماسی است. در واقع، این پیشرفت‌ها سبب تغییر عملکرد دیپلمات‌ها در سراسر جهان و تحول در دیدگاه آن‌ها به مسائل سیاسی و نمایان شدن اهمیت موضوع اقتصاد و تجارت بین‌المللی شد.

اقتصاد دیجیتال

اقتصاد دیجیتالی به یک رشته اعمال مبتنی بر فناوری‌های محاسباتی دیجیتال اطلاق می‌شود که پایه آن بر تراکنش‌ها و تعامل‌های اینترنتی گذاشته شده است. این امکان جدید در جهان اقتصاد سبب سرعت گرفتن اختراعات و نوآوری‌ها شد و همچنین فرصت‌های کارآفرینی، اشتغال‌زایی و خوداشتغالی را فراهم کرد. این تحولات در اقتصاد کشورهای صنعتی سبب باز شدن دریچه‌های سودآوری جدید و پیشرانی آن‌ها در حوزه‌های مختلف شد. در کشورهای دیگر هم بسیاری از زیرساخت‌ها را جدا از تحول کرد و رشد اقتصادی پدید آورد. از این طریق بود که به عنوان نمونه کشور سنگاپور توانست با ارائه جذابیت‌های طبیعی و متنوع خود صنعت گردشگری این کشور را در زمان کوتاهی به نقطه اوج رسانیده و در مدت ۱۵ سال به مکانی کاملاً متفاوت تبدیل شود. یکی دیگر از پیامدهای مثبت اقتصاد دیجیتالی کاهش هزینه‌ها و افزایش تولید است. در واقع، به‌کارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات هزینه‌ها را کاهش می‌دهد و با گسترش بازارهای مقصد سبب رونق و افزایش تولید می‌شود. از نگاه آمار، ارزش اقتصاد دیجیتال در سال ۲۰۲۰ حدود ۲۴ هزار و ۶۱۵ میلیارد دلار برآورد شد. پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال ۲۰۲۱ سهم اقتصاد دیجیتال ۹۸ هزار و ۴۹۰ میلیارد دلاری جهان به حدود ۲۵ درصد برسد. تجارت الکترونیکی با ارزش ۲ هزار و ۵۰۰ میلیارد دلار پس از فناوری مالی (فینتک) با گردش مالی هشت هزار میلیارد دلار در جایگاه دوم، سپس گردشگری الکترونیک به‌هزار میلیارد دلار و تبلیغات دیجیتال ۴۰۰ میلیارد دلار، بیشترین سهم را از اقتصاد جهانی دیجیتال خواهند داشت.

دیپلماسی اقتصادی

ورود به دوران اقتصاد دیجیتال، اقتصاد جهانی را به فضای چند قطبی هدایت کرد این پدیده نقش دیپلماسی اقتصادی را تقویت کرد و سبب بروز تغییراتی در سیاست خارجی کشورها شد. دولت‌ها دریافتند که باید نقاط اقتصادی خود را قوت بخشیده و با توسعه تجارت فرای مرزهای خود خدمات دیجیتال، خدمات اطلاعاتی و تجارت داده‌ها را دنبال کنند و برای تعریف و اجرای استانداردهای نوین با یکدیگر همکاری کنند.

در این فضا رقابت برای تعرفه‌گذاری بر کالاهای تولیدی که به صورت سنتی اعمال می‌شد اهمیت کمتری پیدا کرد. رویکرد چند جانبه‌گرایی در کنار توافق نامه‌های تجارت آزاد میان کشورها خبر از تغییر فضای رقابتی به فضای نوآوری داشت. این تغییر مسیر ناگهانی حاصل کنار گذاشتن نگاه عرضه و تمرکز بر تقاضای بازار بود. یعنی قواعد بازی بازتوسیه شده و ارزش سرمایه‌های انسانی، مراکز علمی، آموزشی و زیرساخت‌های دیجیتالی کشورها از کارخانه‌ها و بازارهای سنتی پیشی گرفت.

چالش اصلی داشتن دیپلماسی اقتصادی موفق ایجاد آشتی و مشارکت میان اهداف سیاسی و رقبای تجاری است. برای بسیاری از کشورها دیپلماسی اقتصادی در چارچوب یک دیپلماسی یکپارچه با هماهنگ ایجاد می‌شود. بنابراین برای بهره‌مردن از سرمایه، پیشرفت‌ها و توان فناوری خارجی و ورود به بازار جهانی پیوند دادن اقتصاد ملی به اقتصاد جهانی امری ضروری است. دیپلماسی اقتصادی از محدود شدن اقتصاد در داخل جلوگیری می‌کند و همچنین امکان حضور در بازارهای جهانی، استفاده از امکانات و هنجارها، دستیابی به روش‌های نوین اطلاعاتی و اطلاع‌رسانی، تجارت الکترونیک، عقد قراردادهای نافع تجاری و فعالیت در مجامع جهانی اقتصادی را فراهم می‌کند. امروزه ساختار اقتصاد جهانی بر وابستگی متقابل اقتصاد و سیاست و سازوکارهای نوین اجرای سیاست خارجی بنیان نهاده شده و فرایندهای سیاسی، اجتماعی، فرهنگی به‌ویژه اقتصادی در سطح ملی و فراملی را به یکدیگر مرتبط ساخته است. از این رو، برخورداری از بخش خصوصی قدرتمند و اقتصاد آزاد، مولفه‌های اصلی و اساسی قدرت ملی محسوب می‌شوند. دستیابی به این هدف مهم تنها در صورتی امکان‌پذیر است که در عرصه سیاست خارجی، رویکرد اقتصادی و دیپلماسی اقتصادی در پیش گرفته شود.

اقتصاد دیجیتال ابزار توسعه دیپلماسی اقتصادی

اقتصاد دیجیتال ساختارهای تولیدی، مالی و سیاسی جهان و ماهیت کار دولت‌ها را متحول کرد. از آنجا به بعد، سطح توسعه‌یافتگی و عقب‌ماندگی کشورها رابطه مستقیمی با جهت‌گیری کلان سیاست خارجی آن‌ها پیدا کرده است. در نتیجه، شکل‌گیری دیپلماسی اقتصادی را می‌توان ابزار نوین، کارآمد و قدرتمند کنش در اقتصاد جهانی به شمار آورد که در آن بازیگران فراملی نقشی به‌اهمیت جایگاه دیپلمات‌ها پیدا کرده‌اند. از سوی دیگر، برای دستیابی به منافع اقتصاد دیجیتال، کشورها به کسب فناوری‌های پیچیده نیازمند هستند. بنابراین توسعه زیرساخت‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری نیازمند همکاری‌های بین‌المللی است که نقش مهمی در استقرار اقتصاد دیجیتال دارد. در واقع، اثرگذاری مفهوم دیپلماسی اقتصادی در جهان امروز به توسعه اقتصاد دیجیتال وابسته است. به عبارت دیگر، با اینکه کشورها در پی کسب منافع اقتصادی هستند اما به واسطه ملاحظات استراتژیک در حوزه توسعه اقتصاد دیجیتال با یکدیگر همکاری می‌کنند تا از طریق جاذبه‌های موجود در این حوزه دیگران را مجبور به پذیرش ایده‌آل‌های جهانی کنند.

پس علم و فناوری دارایی‌های اساسی و ابزار دیپلماتیک محسوب می‌شوند. هر چه کشورها به سوی ارائه خدمات بیشتر، فضای باز ارتباطی، ایجاد ساختارهای دیجیتالی ارزان و امن و قابل اعتماد به مردم با هدف تقویت شرکت دانش‌بنیان و فناور حرکت کنند؛ در واقع، فعالان اقتصادی، پشتوانه‌ها و پیشران‌های توسعه‌ای خود را تقویت کرده‌اند و به طور مستقیم بر تقویت اقتصاد دیجیتال و قدرت چانه‌زنی خود در دیپلماسی اقتصادی و اقتصاد جهانی تأثیر گذاشته‌اند.

نسیم توکل
عضو اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران
Alborz.payam@gmail.com